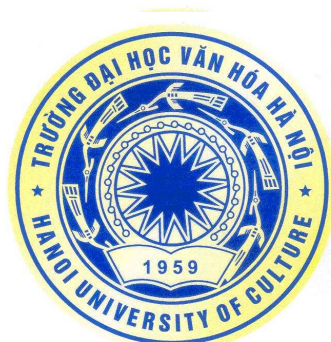

**TRƯỜNG ĐẠI HỌC VĂN HÓA HÀ NỘI
KHOA THƯ VIỆN – THÔNG TIN**

**CÔNG TÁC SƯ TÀM, KHAI THÁC TÀI LIỆU VỀ
DANH NHÂN HÀ NỘI TẠI THƯ VIỆN HÀ NỘI**

KHÓA LUẬN TỐT NGHIỆP

**GIÁO VIÊN HƯỚNG DẪN : PGS.TS NGUYỄN VĂN CÀN
SINH VIÊN THỰC HIỆN : LƯƠNG VĂN KIÊN
LỚP : THƯ VIỆN - THÔNG TIN 38A**

HÀ NỘI – 2010

Phụ lục gồm:

- 1. Danh nhân Hà Nội.**
- 2. Một số đường phố Hà Nội mang tên danh nhân Hà Nội.**
- 3. Hình ảnh trưng bày sách triển lãm sách của Thư viện Hà Nội.**

LỜI CẢM ƠN

Để hoàn thành bài khóa luận này, em nhận được rất nhiều sự giúp đỡ, góp ý của thầy, cô giáo, các cô chú, anh chị tại Thư viện Hà Nội và bạn bè cùng lớp. Em xin được bày tỏ lòng cảm ơn chân thành nhất tới tất cả mọi người.

Trước tiên, em xin bày tỏ lòng thành kính và biết ơn sâu sắc tới Thầy, PGS, Tiến sĩ Nguyễn Văn Cần, người đã tận tình hướng dẫn chỉ bảo em trong suốt quá trình nghiên cứu.

Em xin chân thành cảm ơn các thầy cô trong khoa Thư viện trường Đại học Văn hóa Hà Nội, những người đã trang bị cho chúng em kiến thức chuyên ngành phong phú và bổ ích để em có cơ hội áp dụng vào thực tế công tác sau này cũng như thực hiện đề tài này.

Em gửi lời cảm ơn sâu sắc tới Ban Giám Đốc cùng tập thể cán bộ tại Thư viện Hà Nội đã nhiệt tình giúp đỡ em trong thời gian tìm hiểu công tác sưu tầm, khai thác tài liệu về danh nhân Hà Nội.

Em xin cảm ơn các bạn cùng lớp đã giúp đỡ, chia sẻ trong suốt quá trình nghiên cứu thực hiện khóa luận này.

MỤC LỤC

MỞ ĐẦU	1
Chương 1: NHỮNG VẤN ĐỀ CHUNG VỀ DANH NHÂN VÀ TÀI LIỆU VỀ DANH NHÂN HÀ NỘI TẠI TVHN	5
1.1 Khái niệm và vai trò của danh nhân Hà Nội.....	5
1.1.1 Khái niệm danh nhân	5
1.1.2 Danh nhân Hà Nội	7
1.1.3 Vai trò của danh nhân	9
1.2 Nguồn tài liệu về danh nhân Hà Nội và ý nghĩa của nó trong hoạt động của TVHN	15
1.2.1 Nguồn tài liệu về danh nhân Hà Nội tại TVHN	15
1.2.2 Ý nghĩa của tài liệu về danh nhân Hà Nội	24
Chương 2: THỰC TRẠNG CÔNG TÁC SƯU TẦM, KHAI THÁC TÀI LIỆU VỀ DANH NHÂN HÀ NỘI TẠI TVHN	27
2.1 Sưu tầm, thu thập tài liệu về danh nhân Hà Nội tại TVHN.....	27
2.1.1 Yêu cầu sưu tầm, bổ sung, thu thập tài liệu về danh nhân Hà Nội	28
2.1.2 Các hình thức bổ sung tài liệu về danh nhân Hà Nội tại TVHN	29
2.1.2.1 Bổ sung hiện tại	29
2.1.2.2 Bổ sung hồi cố	31
2.1.3 Xử lý tài liệu về danh nhân Hà Nội	33
2.2 Khai thác tài liệu về danh nhân Hà Nội tại TVHN	38
2.2.1 Công cụ khai thác tài liệu về danh nhân Hà Nội tại TVHN.....	38
2.2.1.1 Tra cứu truyền thống	40
2.2.2.2 Tra cứu hiện đại	47
2.2.2 Hình thức khai thác tài liệu về danh nhân tại Thư viện Hà Nội ...	49
2.2.2.1 Phục vụ đọc tại chỗ.....	52
2.2.2.2 Phục vụ tra cứu	53
2.2.2.3 Phục vụ thông tin tuyên truyền.....	56

2.3 Đánh giá về công tác sưu tầm, khai thác tài liệu về danh nhân Hà Nội tại TVHN.....	60
2.3.1 Ưu điểm.....	60
2.3.2 Hạn chế.....	61

Chương 3. GIẢI PHÁP NHẪM NÂNG CAO HIỆU QUẢ CÔNG TÁC SƯU TẦM, KHAI THÁC TÀI LIỆU VỀ DANH NHÂN HÀ NỘI TẠI TVHN 63

3.1 Định hướng công tác sưu tầm, khai thác tài liệu về Thăng Long – Hà Nội	63
3.2 Giải pháp	68
3.2.1 Giải pháp về tư tưởng, nhận thức.....	68
3.2.2 Giải pháp về tổ chức	69
3.2.2 Giải pháp về kinh phí.....	76

KẾT LUẬN

TÀI LIỆU THAM KHẢO

PHỤ LỤC

MỞ ĐẦU

1- Lý do chọn đề tài

Trong công cuộc dựng nước và giữ nước của dân tộc, Tổ quốc ta đã sinh ra biết bao anh hùng, danh nhân văn hóa lỗi lạc, cuộc đời và sự nghiệp của các bậc vĩ nhân ấy không chỉ phản ánh tinh thần của dân tộc, hơi thở của thời đại, khát vọng và ý chí của nhân dân, mà còn là những dấu son sáng ngời, trở thành những giá trị tinh thần to lớn của đất nước. Hòa chung với tiến trình lịch sử dân tộc, Hà Nội – mảnh đất ngàn năm văn hiến đã trải qua biết bao thăng trầm của lịch sử, nơi đã sinh ra và nuôi dưỡng biết bao người tài giỏi, kiệt xuất, những con người đã gây dựng và gìn giữ mảnh đất Thăng Long – Hà Nội trong nhiều thế kỷ qua. Hà Nội, Thủ đô của cả nước, tinh hoa Hà Nội biểu hiện đặc sắc và mang đậm những nét tiêu biểu cho cả dân tộc. Những con người tài giỏi của Thủ đô lịch sử từ xa xưa đến ngày nay, những anh hùng qua truyền thuyết, đến các triều đại Đinh, Lý, Trần, Lê như: Thánh Gióng, Lý Công Uẩn, Lý Thường Kiệt, Nguyễn Trãi...cho tới hai cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp và đế quốc Mỹ, trong xây dựng CNXH. Con người tài giỏi của Hà Nội được thể hiện trên nhiều mặt. Đó là những vị tướng tài, các nhà văn, nhà thơ, ông tổ các làng nghề truyền thống, những chiến sỹ cách mạng yêu nước...Họ là những người được sinh ra từ mảnh đất Thăng Long – Hà Nội, hoặc sinh ra ở nơi khác nhưng lại đóng góp cả cuộc đời và sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Thủ đô. Công lao to lớn của họ đã được nhân dân Hà Nội lưu danh, tưởng nhớ bằng nhiều hình thức: dựng tượng đài, xuất bản thành sách về danh nhân, xây dựng các bộ phim, vở diễn sân khấu về danh nhân, đặt tên cho các đường phố, trường học, các công trình Văn hóa, kiến trúc...

“Uống nước nhớ nguồn” xưa nay vẫn là truyền thống, đạo lý của nhân dân ta, là một nét đậm trong bảng giá trị văn hóa dân tộc, là chất kết dính giữa quá khứ, hiện tại và tương lai. Bảo tồn và phát huy các giá trị của danh nhân cũng chính là giữ gìn và phát huy tinh hoa văn hóa dân tộc và làm cho văn hóa dân tộc ăn sâu vào tiềm thức mỗi người, vào đời sống của cả dân tộc.

Thư viện Hà Nội (TVHN) – Trung tâm lưu trữ các giá trị văn hóa Thủ đô đang tiến hành nhiều hoạt động hướng tới lễ kỷ niệm Thăng Long – Hà Nội tròn 1000 năm tuổi. Là sinh viên đang học tập tại Thủ đô, thông qua việc thực hiện khóa luận để củng cố kiến thức đã học, thể hiện tình cảm với Thủ đô Hà Nội, thể hiện sự tôn kính, tri ơn của thế hệ trẻ đối với những người đã cống hiến cả cuộc đời, sự nghiệp, tuổi thanh xuân cho sự nghiệp dựng nước và giữ nước, cho nền văn hoá của dân tộc. Chính vì vậy em đã chọn đề tài: **“Công tác sưu tầm, khai thác tài liệu về danh nhân Hà Nội tại Thư viện Hà Nội”** làm khóa luận tốt nghiệp đại học.

2. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu

- Công tác sưu tầm, khai thác tài liệu về danh nhân Hà Nội tại TVHN.

3. Mục đích và nhiệm vụ nghiên cứu

*** Mục đích:**

Nghiên cứu, đánh giá thực trạng công tác sưu tầm, khai thác tài liệu về danh nhân Hà Nội tại Thư viện. Từ đó đề xuất các giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả của công tác này tại TVHN.

*** Nhiệm vụ:**

- Khái niệm, vai trò của danh nhân Hà Nội, vị trí của nguồn tài liệu về danh nhân Hà Nội tại TVHN.

- Nêu lên thực trạng công tác sưu tầm tài liệu về danh nhân Hà Nội tại TVHN

- Nêu lên thực trạng khai thác nguồn tài liệu về danh nhân Hà Nội tại TVHN.

- Đề xuất giải pháp nâng cao hiệu quả công tác sưu tầm, khai thác tài liệu về danh nhân Hà Nội tại TVHN.

4. Phương pháp luận và phương pháp nghiên cứu:

- Dựa trên phương pháp luận của chủ nghĩa duy vật biện chứng và chủ nghĩa duy vật lịch sử, quán triệt các quan điểm đường lối của Đảng, Nhà nước và Thành phố Hà Nội về phát triển văn hoá, thư viện và hoạt động địa chí để xem xét và giải quyết vấn đề.

- Các phương pháp nghiên cứu:

✓Tiến hành khảo sát thực tế.

✓Phân tích và tổng hợp tài liệu.

✓ Phương pháp phỏng vấn trao đổi trực tiếp.

5. Ý nghĩa lý luận và thực tiễn

- *Lý luận*: Góp phần bổ sung kiến thức sưu tầm, khai thác tài liệu về danh nhân cho các thư viện tỉnh, thành phố.

-*Thực tiễn*: Đề ra được giải pháp để nâng cao hiệu quả công tác sưu tầm, khai thác tài liệu về danh nhân Hà Nội tại TVHN trong thời gian tới.